

BIELARUSKAJA KRYNICA

PALITYČNAJA, HRAMADZKAJA I LITERATURNAJA HAZETA.

Adres Redakcyi i Administracyi:

WILNIA, LUDWISARSKAJA 1-19. (Wilno, Ludwisarska 1-19)

Redakcyja adčyniena ad 9 hadz ran. da 6 hadz. wieč.

„Biel. KRYNICA“ kaŭtuje na hod — 10 zał., na paŭhoda — 5 zał., na 3 miesiacy — 3 zał., na 1 miesiac — 1 zał.

HAZETA WYCHODZIĆ 2 RAZY U TYDZIEŃ.

Cana abwiestak:

na 1-ŝaj staroncy 30 hr., 2 i 3 — 25 hr., na 4-aj — 20 hroš. — za radok drobnaha druku ū wadnej paloscy

Kala Nowahodnich pažadaniŭ.

A. Koŭzan — małady publicysty i paważany naŝ supracounik prabywajučy jaŝče ciapier u Prazie Českej — piŝaŭ u „Nowahodnich pažadaniach“ u Nr. 1 „Biel. Krynicy“ 1927 hodu pamiž inšym tak: „Bielaruskaje žyćcio ū krai tak, jak jano pradstaŭlajecca z krajowej presy, pryniało za apoŝni hod formu dahetul nia znanuju i... *niepažadaju*“. A heta dzieła taho, što „bielaruskaja žurnalistyka... zdradźaje znaki swajho rodu *wyradžeńnia*“, što „bielaruskaja žurnalistyka siańniaŝniaha stylu nia to što tracić dahetuleŝniuju koncentracynuju moc narodnaje siły i woli...“, ale što i „pierad zahranicaj — mierna kažućy — nam čeści nie žwiŭaličwaje“. Wyradžeńniem-ža henym u bielaruskaj presie joŝe „atruwajućyja sprečki i łajanki asabistyja, zamiest zmahańnia ideolohičnaha“.

Dalej hr. A. Koŭzan zhaniŭŝy sprečki, łajanki i ich metody, pakažuŝy na ich ŝkodnaŝe dla nas Bielarusaŭ — daje rady, jak wiaŝci sprečki, jak zmahacca, i jak unikać na dalejšy čas „zabawu“ asabistych parachunkaŭ, kab hetaja apoŝniaja nia stałasja chroničnaj, chwarašliwaj.

Woŝ pierŝaja jaho rada — nowahodniaje pažadanie, — jak zmahacca: „*Dumka prociŭ dumki* — woŝ synteza dobrarodnaha zmahańnia, choćby jano było i najbołŝ zaŭziataje — heta znaćyć, što zmahańnie pawinna adbywacca na asnowiedzi ideolohičnaj, bo jano „pahłyblaje narodnaje samapačućcio“, „sprečki-ž asabistyja heta samapačućcio *zabiwajuć*“.

Druhim i apoŝnim pažadaniem hr. Koŭzana — dzieła niedapuščeńnia, kab „zabawa asabistych łajanak“ była chroničnaj, joŝe: arhanizawawać „*staŭty bielaruski wybarny sud čeści* (mirawy“, bo jon: 1) „staŭŝyjasia ŭžo rany čym chutčej zahoić i 2) twareńnie nowych ran nie dapušcić“.

Pryhožyja dumki, pryhožyja rady! Hetaja dumki i rady piŝany byli ŭŝpomnienym naŝym publicystym hod tamu nazad. Jaho maładoje serca rwałasja z bolu z tahačasnaŝa stanu rečaŭ, z tahačasnaj bratniaj hryźni i asabistych łajanak. Wiedaŭ jon, wiedali j my, što hetki stan rečaŭ nia prynosić karyŝci dla sprawy ahułnarnarodnaj, bielaruskaj. Jaŝče bolŝaja rodzicca ū sercy horyć, što henija pryhožyja ŝlachotnyja pažadaniŭ nie pryniaŝli patrebnych wynikaŭ. Za minuly 1927 hod — swarki nia tolki što nia spynilisja, ale nabrali bolŝaha jaŝče razmachu i siły. Ab wynikach ich nia tre' hawaryć. Wiedaje chiba kožny.

Bielaruskaja presa, žurnalistyka, za minuly hod jaŝče bolŝ raźminułasja z swajej zadačaj: uŝwiedamlańnia masaŭ, niasieńnia da ich ŝwiatła i praŭdy, padymańnia ich da kulturnaha i cywilizacyjnaha žyćcia.

Presa bielaruskaja za minuly hod

jaŝče ū bolŝym maŝtabie, jak raniej, dzieła niejkich asabistych metaŭ peŭnych adzinak — mucila kaź narodnuju, siejała intryhi i žwiahu.

Tut prypaminajucca mnie dumki wołata ducha polskaha St. Wyspianskaha, wykazanyja ū jaho twory „Wesele“, — dumki — dobra charakteryzujućyja adkazuju rolu tahačasnych polskich žurnaliŝtaŭ. Pradstaŭlena joŝe u henym twory scena, u jakoj wystupaje Stańčyk (błazan) i Žurnalist. Nastupaje pamiž imi hutarka. Stańčyk padajućy Žurnaliŝtu kaduceus — lasku błaznaŭskuju — kaža: „muci im (kaduceusam) narodnuju kaź“.

Wyspianski znaŭ, što žurnalisty wyrablajuc apiniju publičnuju, što jany choćuc być wyjawicielami nastrojaŭ hramadźianstwa, adnak-ža jak-ža časta dapuščajućyja jany ū swajej pracy ŭzajemnaha siabie abmanu i druhich, podłaŝci, brydoty, asabistych łajanak i inŝ. Dzieła hetaha praz wusny Stańčyka i ŝcharaktaryzawaŭ Wyspianski ich rolu, jak rolu mucicielaŭ narodnaj kadzi.

Mucili „kaź narodnuju“ ū kancy 19 stahodździa (tady-ž piŝaŭ Wyspianski „Wesele“) polskija žurnalisty, muciać jany i ciapier.

Ale naŝyja žurnalisty! Jak-ža časta nia znajuć miery ū hetym mucieńni, jak-ža časta dzieła ichnaha asabistaha intaresu cierpić ahułny interes narodny!

Nie pamylusia, kali skažu, što jany (peŭnie-ž nia ŭsie) — ū wačach swajho narodu — žjaŭlajucca prastupnikami! A heta prastupstwa tymbolŝ pawialičwajacca i stanowicca haniebnym, što jano wypływaie z sprečak i asabistych swarak!

Mo' chto zadaŝ nam pytańnie, a wy — ci-ž byli zastalisja čystymi, „nie pamaćyli ruk“ u henych sprečkach?!

Na heta skažam adno: my z bolu ū sercy zmahalisja, trymajučysja linii abarony, — adkidali tyja wypady prociŭ nas u bielaruskaj presie, jakija jaŭna padrywali dawieryje da nas siarod ŝyrokich masaŭ biel. hramadźianstwa i jakija siejali ab nas fałŝ i zatruwali naŝyja čystyja imknieńni.

Dyk jak-ža wyjści z taje chwarašliwaje atmosfery, ab jakoj hutarka wyŝej?

Wychad adzin: ździeŝnić tyja pažadaniŭ, jakija wykazaŭ hr. A. Koŭzan hod tamu nazad, a imienna: 1) dapušcić u presie zmahańnie ideolohičnaje, zmahańnie „dumki prociŭ dumki“ — i 2) stwaryć stały bielaruski wybarny sud čeści, „udziačnaj zadačaj jakoha — jak kaža hr. Koŭzan — było by ŭnutranyja sprečki bielaruskija hadzić doma i na dwor ich biez potreby nia wynosić“. Ždzieŝnieńnia hetych pažadaniŭ ad duŝy žadaju ū nowym 1928 hodzi.

J-ka.

Z hazetaŭ.

Karaleŭskija kwalifikacyi.

Na t. zw. źjeździe wilenskich partyzantaŭ, dzie sabralisja „naŝyja“ jaŝnie wialmožnyja, 6-1 kniaź Eŭstachy Sapieha da swaich siabraŭ pa aružy adazwaŭsia tak:

„I ū duchu našaha addziełu joŝe nieŝta z Kmicica *), jakoha rospać nad niaŝčaściem bačkaŭŝcyny wyjaŭlaŝasia brawuraj i hwałtam, jaki pierŝ čym prapadzie bačkaŭŝcyna, chacieŭ kab heta ziamla spłyła krywioj“. („Słowo“ № 6. 8. I-28).

Kali p. Sapieha i jaho siabry dapušcilisja hwałtaŭ (pa przykładu Kmicica), to heta jamu čeści nia robić. Naŝoŭ čym chwalićca!

A jaŝče kandydat u... karali! Kali takija pastupki dajuć kwalifikacyju na karala, to ci nia maje ich bolŝ Bułak-Balachowić?

A ū nas, — ci nia tak?

D-r Karpiak u staćci „Razwał“ (Укр. Голас“ № 2) maluje žudasny abraz pradybarnaj demaralizacyi siarod Ukraincaŭ pad Polŝčaj:

„Kudy hlaniecie — ŭsiudy spatykajecie mienŝ abo bolŝ hramatnaha kandydata na paŝla i senatara, jaki za ŭsiakuju canu, choć-by za canu nacyjanalnaj zdrady starajacca ŭlezić da polskaha Sojmu ci Senatu. Taki kandydat wystaŭlaje siabie na licytacyju roznymi sposabami. Jon pierŝy patryjot, usie kruhom zdradniki, jon adzin moža wyswabdzić ukraiński narod. Biez jaho ŭsio prawalićca. Pra intelektualnyja (razumowyja) kwalifikacyi ū takich kandydataŭ pytaćca nia ma čaho. Chiba wy nia čujecie ich pustamielstwa na jakich niebudź schodach? Kožny krykun maje tymŝamym kwalifikacyju na pradstaŭnika narodu.

Paŭstajuć ŝwiežyja partyi, prawyja, prawieŝyja — lewyja, lawieŝyja, nawat patryjoty, zabaŝpiečany zialeznymi listami, zawodzjać partyjnictwa dy abjaŭlajuc wajnu za mandaty.

...Dyk dumajem, što strach pierad sudom historyi pawiernie jaŝče ŭparu ŭsich ludziej dobrej woli na patrebnych ŝlach“.

Abrazok, jak bačym, asabliwa sumny, kali najdziom u im amal wier-naje adbićcio naŝych pradybarnych adnosinaŭ.

Stal.

*) Kmicic — adzin z hierojaŭ H. Sienkiewiča ū powieŝci „Potop“.

Z PIEŚNIAŭ NADZIEI.

Uŝciaž mnie ŝnicca wohniŝča pažaru To, praz jakoje ŝwiatło nam zdabyć, I ū hetych purpurnych żywych marach Pahoni byccam koŭ da nas lacić.

Mnie ŝniacca lehiiony, što narodu Musiać prynieŝci wolnaŝ i ŝwiatło, Mnie ŝnicca pawadyr, budućy [swabodu, Čyjo by imia praz wiaki żyło...

To charastwa adwiečnaja ideja, Jakaja joŝe ū wyzwolnaj baračbie... Mnie ŝniacca naša wiera i nadzieja, I tyja sny kažu ciapier tabie.

Herman Wialecki.

Ab haspadarcy.

Z hutarak ab hadoŭli cialaci.

(Hladzi Nr. 2 „Biel. Krynicy“)

Cialo paŝla adstaŭleńnia.

Cielaskład cialaci ū hetym čaŝie (4—5 tydniaŭ) naahuł ŝmat skazać nia moža. Peŭnym zdajacca być tolki pa-
ra punktaŭ: *plemnaje cialo* musić być biezwarunkowa zdarowym, musić mieć wyrazny płociawy wyhlad — cialuŝka nia moža wyhladać na byčka i naadwa-
rot — *plemnaje cialo* nia moža zda-
wacca swaim wyhladam, charaktaram, zachouwańniem — starŝym, čymŝia sa-
praŭdy joŝe, musić mieć dobra raźwi-
tyja ŝyrokija hrudzi, doŭhuju i ŝyrokiju
miadničnuju koŝ (spalučaćnie *os coxae*, *os pubis*, *os ischii*). Linija chrybta musić być roŭnaj.

Kruhłyja, uhladžanyja cialesnyja formy cialaci nie dajuć jaŝče pa-
ruki za toje, što takimi i na da-
lej astanucca. Toje samaje treba ska-
zać i ab hładka-bliskučaj ŝerŝci cialaci
hadawanaha ū chacie, suproć cialaci
z paŝy: pierŝaje (z chlawa) bywaje ča-
sta adznakaj ŝkodnaj ŝpieŝčanaŝci,
kwołaŝci. Cialo z paŝy nikoli nia bu-
dzie žwierchu wyhladać tak wabiačym,
jak cialo z chlawa, ale zatoje jano bu-
dzie zdarawieŝym. A *zdaroŭje* pry ha-
doŭli — heta *brunt*. Taja staraja praŭda,
što ŭsio maładoje zdajacca być i stroj-
nym i pryhožym, nie žjaŭlajacca wy-
lučnym prywilejem čalawieka: *moładaŝe
zaŭsiody patrapyć zakryć i wialikija
niedachopy, jakija kožny raz abj wiac-
ca i čosta horka pamŝciacca paŝla,
u hadoch daŝpiełaŝci*. Cialo ū hetym
wyniatku nia robić.

Woŝ bolŝ-mienŝ i ŭsio, što ab
cielaskładzie cialaci, u paru adstaŭ-
lańnia jahonaha, asabliwa moźna ska-
zać. Uwa ŭŝim astatnim prychodźicca
spalahać tolki na bačkoŭ cialaci, ci
jnakŝ kažućy na pieraniatyja ad ich
ułasnaŝci. Dzieła hetaha dobra i razu-
mna zrobić toj, chto zaŭsiody pierŝ,
čymŝia cialo puskać u plem, dakładna
dawiedajacca, chto i jakija byli jaho-
nyja bački.

Cialo-sialetak.

Hetak zawiem cialo ū pierŝym
hodzie jahonaha žyćcia. Jak z hetkim
cialom abchadzicca?

Pierŝym prawilaŭ joŝe ŭžo wia-
domaja praŭda, što *niedachopy daŭ-
ladu i karmleńnia cialaci ū moładaŝci
nie daducca paŝla ŭžo paprawić ni-
koli*. U pierŝym hodzie swajho žyćcia
cialo patrabuje najbołŝ kormu, bo ū
hetym-ža čaŝie jano najbołŝ raŝcie.
I wielmi dzieła taho nie razumna ra-
biŭ-by toj, chto ū hetym čaŝie z kor-
mam dla cialaci skupiŭsia-b: cialo ū
swoj čas raŝci nie maŭlo-b — nia mie-
la-b z čaho, — a pa čaŝie, pa dumcy
wyŝej nazwanaha zakonu, spoźnienaha
zakonu, spoźnienaha roŝtu ŭžo takŝa-
ma nie dahnaŭla-b. I tak i hetak ŝko-
du nioŝ-by tolki nierazwaźny haspa-
dar, nie ū paru i nie na miejscy sku-
piaćysja, bo *plemnaje cialo musić być
sytna kormlena ū pierŝym hodzie
swajho žyćcia i mienŝ sytna ū hodzie
druhim* (jak pierazimak).

Heta joŝe druhoje prawila hada-
wańnia cialaci. Na miejscy tut budzie
takŝama ŭŝpomnić jaŝče raz, što jnakŝ
z pierŝych ŭžo dzion treba karmić cia-
lo praznačanaie na praduŝkcyju małoč-
nuju i jnakŝ uznoŭ cialo praznačanaie
na praduŝkcyju miasnuju, ci ŭreŝcie na
praduŝkcyju pracy. Najbołŝ wymahaje
kormu i dahladu cialo praznačanaie

na pradukeyu miasnuju, mienš usiaho hetaha patrabuje cialo praznacane na pradukeyu małowu, i najmienš — na pradukeyu pracy.

Trecim ważnym prawila hadawańnia cialaci jość, *kaś rasto jano raŭnamierna*. Adnosicca heta asabliwa na mament pierachodu cialaci z adnaho kormu na druhi. Takija pierachody musiać adbywacca stupianowa. Cialo musić zwykacca na nowyja karmawiny pamalu, małymi porcyjami, jakija paśla što-dnia pawialičywajucca, aź pakul nie piarobjdzie na nowy korm całkom. „Śkidańnia cialačaha miasa” treba wyścierahacca, jak tolki možna. Uzrost cialaci nia śmieje mieć nijakich „sezonnych pieraškokaŭ”. Patrebna, kab cialo było zdarowaje. Staranny dahlad jość abawiazkowym. Dobry żywioławod nia śmieje zabywacca na tuju niażbitnuju prađu, što ū żywioły *čystata jość poŭzdaroujem*. Tolki pry dobrym dahladzie možna čakać i dobrych wynikaŭ. Heta musiać pamiatuć našy drobnyja asabliwa ziemlaroby, u katorych maćmyśać sumlennaha dahladu za cialom jość biazumoŭna bolšaja, čymsia ū pradpryjemstwach bolšych (u dwaroch). U śmat jakich sprawach drobny ziemlarob maje da pieramażañnia pieraškody bolšyja, čymsia ziemlarob bolšy. U żywioławodztwie świadomy drobny ziemlarob maje pierad bolšym biazumoŭnyja vyhody, katoryja musić wyużyć.

(D. b.) Ad. Klimovič.

Wybarnyja sprawy.

Wybarny Kalendar na najbliżejśy čas.

Ad 2 da 15 studnia Abwodnyja Wybarnyja Kamisii dajuć da pierahladu *špiski koźnamu, čto choća wiedać, ci ūniesieny jon abo jaho znajomyja ū špiski*. Abawiazkam koźnaŭ dawiedacca i padać reklamacyju, kali čto niezapisany ū wybarščyki, abo zapisany nieprawilna.

Bielaruskija Akruźnyja Wybarnyja Kamitety (bloku nacyjanalnych mienšasćiaŭ). Aprača ūspomnienaha ū Nr. 2 „B. Krynicy” Świančianskaha Akruźnaha Wybarnaha Kamitetu (m. Świančiany, Wilenskaja wulica, hotel Cornaborodki), zasnowany tak-ža akruźnyja Kamitety ūwa ūsiech nastupnych wokruhach:

Lidzki wokruh abymaje pawiety: Lidzki, Ašmianski, Wałożynski, Maladečanski i Wialejski. Adras: Lida, Suwałskaja 12, kw. 5.

Nawahradzki wokruh abymaje pawiety: Nawahradzki, Baranawicki, Staŭpiecki, Nieświński i Słonimski. Adras: Nawahradak, Wialiki Rynak 37, Biel. Abjadnany Wybarny Kamitet.

Bielastocki wokruh abymaje pawiety: Bielastocki (i m. Bielastok), Waŭkawyski i Sakolski. Adras: m. Waŭkawysk, Šyrokaja wul. № 115, Biel. Abjadnany Wybarny Kamitet.

Horadzienski wokruh abymaje pawiety: Horadzienski, Aŭhustowski i Sejneński. Adras: Horadnia, Bryhidzskaja 22, Biel. Abjadn. Wybar. Kamit.

Bieraściejski wokruh abymaje pawiety: Prużański, Kosaŭski i inš. Adras: m. Bereza-Kartuskaja, Rynkawa-Tatarski zaw. № 4, Biel. Abjadnany Wybarny Kamitet.

Usie wybarščyki pa ūsialakija infarmacyi ū sprawie wybaraŭ i pa druk mohuć zwaračwacca ū swoj Akruźny Kamitet abo ū Bielaruski Centralny Abjadnany Wybarny Kamitet, Wilnia, Wostrabramskaja 8, kw. 1.

5 pieršych špiskaŭ. U Hałoŭnuju Wybarnuju Kamisiju ū Waśławie padadziena piać pieršych špiskaŭ kandydataŭ da Sojmu. (Lista państwowa).

Nr. 1 atrymaŭ biespartyjny blok „supracounictwa z uradam Piłsudskaha. Kandydaty niawiedamy.

Nr. 2 atrymaŭ P. P. S. Na pieršym miescy staic b. pasol Daŭynski.

Nr. 3 atrymaŭ „Wyzwaleńnie”. Na pieršym miescy staic Malinoŭski.

Nr. 4 atrymaŭ żydoŭski Bund. Pieršaje miesca zajmaje Erlich.

Nr. 5 atrymaŭ tak-ža żydoŭski špisak partii Poalej Sjon.

Padajom da wiedama hetyja numary pieradusim dzieła taho, kab Bielarusy wiedali, na jakija partii hałasawać nia treba.

Dalejšyja numary jašče nie padadzieny.

Zaklik.

Pakul ciemra nočy našu spawiła Ajčynu, Niachaj koźny z nas u pracy nia ma [je spačynu.

Rataj čto — ščyra hary swaje rodnyja [honi,

Kawal čto — kuj ścisnuŭšy mołat sil- [na ū daloni,

Žaŭnier čto — mieč svoj wostry kab [na soncy mianiaŭsia,

Piaśniar čto — tak śpiawaj pieśń na- [rod kab padniaŭsia!

Braty! Tolki ū toj čas naša zmahań- [nie spynicca,

Jak sonca jarka zaświecić nad rodnaj [ziamlicaj!

J. Krasoŭski.

Zahranica ab nas.

Wodhuk referatu D-ra Janki Stankieŭčyka

(pračytany na II-m Žježdzie sławianskich gieografaŭ i etnografaŭ).

„Narodopisny vestnik českosłowansky” č. 3, pad redakcyju prof. D-ra Juraha Polivki prynios wialiki artykuł ab II-im Žježdzie sławianskich gieografaŭ i etnografaŭ. Staćcia należyć piaru profesara historyi sławianskich literaturaŭ u Uniwersytecie Karola IV-ha ū Prazie, D-ra Juraha Horaka. Na 204-aj bačynie wialikaha kwartalnika prof. Horak piša ab referacie D-ra Janki Stankieŭčyka na temu: „Bielaruski ūplyŭ u relihijnym żyćci Tatar i Žydoŭ”. Raźbirajučy referat prof. Horak piša:

— Aŭtar studyjawaŭ bielaruski ūplyŭ u abrađach i ū relihijnym pieśniach: Dakazaŭ, što siedziačyja na Bielarusi Žydy i Tatory nie zmahli zamknucisja ad sławianskaha żyćciaŭplywu, jaki ich abymaŭ. Referent pracuje nad swaimi dośledami i hatowić sabranuju pracu.

J. B. Šedivy ab „Wiesnawych melodyjach Fr. Hryškiewiča.

Najwialikšy sławianski literaturny miesiaćnik „Dom i svet” („Dom i świat”), kniżka 7 — 1927, nadrukawaŭ wialikuju krytyčnuju staćciu J. B. Šedivy’ha, u jakoj aŭtar krytykuje pieršy zbornik wieršaŭ Franuka Hryškiewiča „Wiesnawyja melodyi”. Daŭšy na celu pieršuju bačynu ahlad zbornika z punktu hledžańnia teoryi poezii, aŭtar na druhoj bačynie staćci pierajšoŭ da šukańnia ūplywaŭ na Hryškiewiča inšych pieśniaroŭ i da idejowahe analizu wieršaŭ. J. B. Šedivy dakazywaje lohki ūplyŭ na Hryškiewiča sławianskich poetaŭ Prešerna i Župančiča, a tak sama bolšy ūplyŭ Gregorčiča. U pahladzie na druhuju častku zbornika — pieśni kachańnia — J. B. Šedivy razychodzicca z aŭtaram krytyki Hryškiewičawych wieršaŭ, źmieščanaj u „Biel. Krynicy” prad dwuma miesacami. J. B. Šedivy wierš „Sławačcy” i wierš paświačany M. Š. zaličaje da najlepšych wieršaŭ zbornika i adznačaje ūplyŭ na ich Prešerna i Župančiča. Staćcia maje pierakłady — strofku z wieršu „Rab” i „Klaštár”.

f.

Z bielaruskaha żyćcia.

Wodhuki sprawy ks. Hadleŭskaha. Były pasol Sojmu Jaremič winawaccica — za toje, byccam u časie sudowaha procesu wiadomaha dziejača ks. Hadleŭskaha pryczyniŭsia da zahranizawańnia demanstracyi na wulicach m. Wilni. Sudździa śledčy ū hetaj sprawie na dnach daprašywaŭ pasła Jaremiča.

Los Bielaruskaha Narodnaha Teatru, z pryczyny zabarony ūladami abjażdžać prawincyju, aŭstajacca nia wyraszanym. Centralny Ūrad Bielaruskaha Instytutu Haspadarki i Kultury, pry jakim zasnowany Teatr, źwiarnuŭsia da wajawody z prošbaj admianić pastanowu ab spynieńni dziejańści Teatru.

Aryšt świašč. Kaŭša. Na dnach pa zahadu prakuratury arysztawany świaščennik Koŭš, jaki zamiašany ū sprawu Hramady i byŭ zwolnieny pad kaŭcyju. Apośnimi časami Koŭš twaryŭ swaju asobnuju partyju.

Bielaruskija lekcyi pa radjo. — Dn. 6. I. hr. Adolf Zianiuk na wilep-

skaj radjo-stancyi pračytaŭ ustupnuju lekcyju ū bielaruskaj mowie, u jakoj abiacaŭ dawać cely rad bielaruskich lekcyjaŭ u niedalokaj budućynie.

— 8 studnia hr. Abramowič, wučyciel bielaruskaj mowy ū Wilen. Wučycielskaj Seminarii, daŭ karotki ahlad bielaruskaj literatury na hetaj-ža wileńskaj radjo-stancyi. Byli pradklamawany lektaram wieršy Haruna, Arsieńniewaj. Dalejšyja swaje lekcyi hr. Abramowič abiacaŭ čytać u bielaruskaj mowie. Jak bačym, wileńskaja radjo-stancyja, treba pryznać, adnosicca da mowy bielaruskaj dawoli tolerancyjna. Pahladziom, na jak doŭha.

Začwierdžana kanfiskata „Сялянскай Нібы” Nr. 92. Takim čynam redaktor paciahwajacca da sudowaj adkaznaści.

Wiarnuŭsia z Rymu Bielarus ks. Daŭta, doktor kananičnaha prawa. Iža-trymaŭsia na staŭla ū kłaštary Ajcoŭ Maryjanaŭ u Dru ū charaktary zakonika.

Pryjechaŭ Kaladami tak-ža z Rymu Bielarus ks. K. Kułak z tytułam doktora ūschodnich nawuk.

Świeżyja nawukowyja, hetak nam patrebnyja siły, ščyra witajem na našaj rodnaj ziarni.

Z Radawaj Bielarusi.

— 31 śnieźnia 1927 h. Radawaja Bielarus światkawała 6-ja ūhodki abwieščañnia Sawieckaj Bielaruskaj Respubliki i 5-ja ūhodki ūnii z reštaj sawieckich respublik. U Miensku adbylisia wialikija pachody i mitynhi. Śmat dziejačoŭ atrymaŭ order „Čywonaha Štandaru”.

— U Miensku 8 studnia siol. h. pačaŭsia litoŭski kamunistyčny kanhres z udzielaŭ 62 delehataŭ, z katorych jość śmat prybyŭšych z Niezależnaj Litwy. Pamiż inšymi pytańniami na kanhresie budzie abhawarywacca sprawa zahranicnaj palityki Sawietaŭ u adnosinach da Litwy i Polšcy, a tak-ža polska-litoŭski konflikt. Adnačasna ū Miensku ūtworana wystaŭka litoŭskich časopisiaŭ, katoryja wychodzjać u Sawietach.

Z Niezależnaj Litwy.

U Koŭna pryjechaŭ pradstaŭnik Polskaj Telegraficnaj Agencyi Oryng. Staršynia Rady Ministraŭ, Waldemaras, u hutarcy z Oryngam pamiż inšym zajawiŭ, što ū sprawie terminu litoŭska-polskich pierahaworaŭ čakaje jon na prapazyku sa starany Polšcy. Pierahawory buduć mahčymy nawat i ū tym wypadku, kali Polšča nie za-choća hawaryć ab wileńskim pytańni i tady abhawarywalisja-b sprawy tolki niewialikaj wahi. Litwa, kaža Waldemaras, moža ūwajści z Polščaj u handlowyja adnosiny, ale nijakich tawaraŭ z Wileńšczyŭny prymać jana absalutna nia moža. Litoŭskaja pošta nikoli nia prymie adresawanych u Wileńšczyŭny listoaŭ, bo heta było-b wyrażeńniem zhody Litwy na istnujučyja hranicy. Na ūspamin ab unii i ab daŭniejšych uzajemnych adnosinach Waldemaras zajawiŭ, što hetyja sprawy daŭno ūžo minuli i wiertacca da ich Litwa nia choća. U sprawie dyplomatycznych adnosinaŭ pamiż abodwymi dziaŭstwami Waldemaras skazaŭ, što Litwa prymie polskaha pasła, ale tolki ū Wilni.

Z Polšcy.

Dadatak da padatkaŭ. Abwieščana rasparadžeńnie Prezydenta Polšcy, pawodle katoraha zakon ab abawiazujučym da Nowaha Hodu dzieściacipracentnym dadatku ad padatkaŭ, pradoŭžany (zamiest taho, kab jaho zusim skasawać) da 1-ha studnia 1929 hodu. Dadatak hety płaciacca ad pasrednich i biezpasrednich padatkaŭ, ad spadkowaha i štemplowaha dadatku, pry aktach darawańnia.

Skolki dachodu daŭ les. Ad 1 studnia da 31 śnieźnia 1927 h. u dziaŭstwu kasu pastupiła 112 242,862 złotych dachodu z dziaŭstwu lasoaŭ. Za ūwieś-ža 1926 hod pastupiła tolki 72,651.182 złotych. Značycca ū 1927 h. pastaralisia lepš ciarabić les, bo atry-mali z jaho aź 44,581,680 złotych bolš. A hdzie najbolš ciarabili — ab hetym wiedaje koźny.

Z zahranicy

Hrecyja. Adnosiny pamiż Hrecyjaj i Turcyjaj pahoršylisja, chacia dobrymi nia byli jany nikoli. Hrecki ūrad adazwaŭ swajho pradstaŭnika z Turcyi i spornyja sprawy choća pieradać Trybunału ū Haazie i Lizie Narodaŭ. Pryčynaj-ža pahoršańnia adnosinaŭ było biezpadstaŭnaje i adnastaronniaje wykanańnie Turcyjaj umowaŭ pamiż abodwymi dziaŭstwami. Widać, što Balkanski paŭwypas nazaŭsiody astaniecca wulkanam Eŭropy.

Aŭstryja. Na aŭstryjska-wenhierskaj hranicy zadziaržali na stancyi S. Hotar cely transport strelbaŭ i kulamiotaŭ, katory wysłała Italija praz Čechasławacžynu Wenham pad widam usialakich mašyn. Spadziajucca dzieła hetaha paważnych konfliktoaŭ pamiż Wenhami i Čechasławacžynaj. Chadzili čutki, što transport hety wiaźli ū Polšču.

Sawiety. Pamiż Sawietami a Estonijaj i Łatwijaj padpisana žaleznadarožnaja ūmowa.

— Paslon Sawietaŭ u Rym naznačyli Łunačarskaha, kamisara narodnaj aświety. Wyjażdžaje jon u palawinie studnia. Kudy cikawiejšym žjaŭlajecca naznačeńnie zastupnika Łunačarskaha. Na miešcy kamisara aświety maje być ni mienš ni bolš dahetulašni prawadyr G. P. U. Mienžynski. Z čeka dy ū škola — nadtaž raptoŭny pierachod!

Niamiečczyna. Niamieckaia presa wykazwaje nie małoje zacikaŭleńnie wybarami ū Polščy. Zhaduje pamiż inšym, što lewyja partija woźmuć na wybarach wierch. Piłsudski-ž usio roŭna budzie haloŭnaj uradawaj pryzynaj i, kali na heta nia zhodzicca, buduči parlament, — abjawić jaŭnuju i wostruju dyktaturu.

Ci-ž nia dobra warożać?

Ameryka. U paŭdniowaj amerykanskaj respubliki Nikaragua pačaŭsia pad kiraŭnictwam hienarala Sandino rewalucyja prociŭ „dobrych apiekunkoaŭ” Zlučanych Štataŭ. „Humantarny” amerykanski ūrad wysłaŭ eskadru aeraplaŭ, katoryja zakidali bombami rewalucyju armiju, pryczynajučy jej śmat strataŭ. Hety-ž urad wysłaŭ adnačasna 15.000 žaŭnieroaŭ, kab zdabyć pazycyji hienarala Sandino. Rewalucyanieram udalosia akrużyć častku pryslanaha wojska. Respublikanskaja partija padała ū kanhres rezalucyju ab spynieńni wysyłki wojska i ab zwaroćcie wyslanaha. Hetaj rezalucyji praciwacca demakraty. Dzieła hetaha pasiedžańnie kanhresu manicca być wielmi burnaje. Tak wyhladaje „amerykanski sposab” prawiadzieńnia ū żyćcio idej razbrajeńnia, samastanaŭleńnia i bractwa narodaŭ!

Francyja. U Alzacyi Francuzy arysztawali 12 čalawiek z partii aŭtanamistaŭ. Na hetym možna było-b i zakončyć wiestku, bo aryszt dla nas reč zusim nia nowaja, ale cikawie nas tut štości druhoje. Jak wiedama, Alzacyju i Lotarynhiju Francuzy „atrymali” ad Niemcaŭ paśla suświetaŭ wajny na padstawie ūmowy ū Lokarnie. Hetyja krajny wielmi bahatyja ū mineralnyja bahaćci. Nijak nia mohuć zabycca ab ich Niemcy; nia choć u Francuzy wypuścić z swaich ruk. Miascowaje-ž žycharstwa nia choća apiakunoŭ i jak widać imkniecca praz aŭtanomiju da poŭnaj niezaležnaści. Woś dzie pryzyna arysztuaŭ. Chacia francuskaja presa i robić arysztawany zakidy, byccam jany žjaŭlajucca niamieckimi ahientami, zradnikami swajho kraju i atrymliwajuć ad Niemcaŭ hrošy na procidziaržaŭnuju ahitacyju, — ale nia ūdasca Francyji zdużyć hetkimi sposabami lubowi da swajho kraju!

Šwajcaryja. Arhientynskaje tawarystwa pryjacielaŭ Lihi Narodaŭ prysłała na imia prezydenta Lihi projekt ab likwidacyi litoŭska-polskaha pytańnia. Pawodle hetaha projektu Polšča pawinna addać Niamiečczynie kalidor a za heta atrymać dostup da mora praz Litwu. Karotka i jasna.

HRAMADZIANIE!

Zapiswajcieś U B. Ch. D.!

PLATFORMA

Biełaruskaha Centralnaha Abjadnanaha Wybarnaha Kamitetu Bloku Nacyjanalnych Mienšaściaŭ,

pryniataja na Žjeździe pradstaŭnikoŭ biełaruskich partyjaŭ i arhanizacyjaŭ, jaki adbyŭsia 28 śnieжня 1927 h. u Wilni.

Prystupajućy da pracy arhanizacyi wybaraŭ u druhi Sojm i Senat Polskaje Respubliki i tworaćy techniczny blok z inšymi nacyjanalnymi mienšaściami, Biełaruski Abjadnany Wybarny Kamitet dla ŭsich biełaruskich partyjaŭ, uwachodziaćy u hetaje Abjadnanie, prymaje nastupnuju platformu, jak prahramu minimum, na jakoj pawinny stajać jaho budućyja pradstaŭniki ŭ Sojmie i Senacie.

Abawiazkam koźnaha Biełarusa, jaki projdzie ad hetaha Kamitetu ŭ budućyja Polskija Parlamentarnyja Pałaty, pawinna być:

I. Abarona ahulna-palityčnych prawoŭ Biełaruskaha Narodu.

Kamitet uwaŭaje, što palityčnym ideałam koźnaha narodu jość jaho poŭnaja palityčnaja i kulturnaja niezaleŭnaść a światym palityčnym prawam pawinna być prawa swabodnaha samastanaŭleńnia ab swajej palityčnaj i nacyjanalnej doll.

Imknućysia da ździejšnieńnia hetaha idealu i hetaha prawa, jak swajej kancowaj mety, u sučasny momant, jak narod składajućy častku terytoryi nasialeńnia Polskaje Respubliki, Biełaruski Narod, żywućy ŭ Polskaj Dżarŭawie pawinien karystacca toju poŭnaj swabodaju i roŭnaściu z druhimi nasialajućymi Polšču narodnaściami, jakija ŭstanoŭleny Kanstytucyjaj Polskaje Respubliki.

Hwarancyjaj hetaj swabody Kamitet uwaŭaje:

a) dapuścenie Biełarusaŭ na abšarach biełaruskich ziemiaŭ u Polščy biaz usialakich ahrańčenień na administracyjnaja ŭrady ŭsich instancyjaŭ, b) poŭnyja prawy biełaruskaje mowy ŭ administracyi i sudaŭ, c) poŭnuju swabodu hramadzkiej, kulturnaj i ekanamičnej arhanizacyi, d) swabodu słowa, schodaŭ, druŭ, e) wydzieleńnie biełaruskich čaści z polskich administracyjnych wokruhaŭ, kudy jany dałučany z asobnymi palityčnymi metami, f) swaboda wybaraŭ u samaŭrady, g) niezaleŭnaść wybarnych i mirawych sudździaŭ, h) skasawańnie daraznych (palawych) sudoŭ i kary śmierci.

U imia hetych prawoŭ i hetaj swabody Kamitet zapawieduje swaim wybarnym ludźm parlamentarnuju baračbu z usimi administracyjnymi hwałtami, adnastaronnaściami i niesprawiadliwaściami.

II. Zmahańnie za ziamlu i abaronu lasoŭ i pryrodnach bahaćciaŭ.

Padstawaj ziamielnaj reformy Kamitet uwaŭaje:

Ziamla pracoŭnamu narodu! Ziamla nia moŭa słuŭćyć metam polskaj kanalizacyi na biełaruskich abšarach. Lasy i inšyja pryrodnaja bahaćci pawinny być na adbudowa i palepszańnie dabrytu Biełaruskaha Narodu.

Hwarancyjaj hetaha Kamitet uwaŭaje:

a) pieradaču ziamiel, lasoŭ i pryrodnach bahaćciaŭ u rasparadzeńnie miascowych samaŭradaŭ; b) chutčejšaje prawidzeńnie ŭ życie ziamielnaj reformy: padziel ziamli pamiż pracoŭnymi masami biaz wykupu i na kość skarbu.

UWAHA. Kamitet daje swabodu partyjam, uwachodziaćym u skład Abjadnanaha Kamitetu, sprawu prawa ŭłasności na ziamlu, ci sacyalistyčnaha karystańnia jeju rašać pawodle swaich partyjnych prahramaŭ.

U imia hetych asnoŭ Kamitet zapawieduje swaim wybarnym ludźm baračbu z prajawami abšarnickaha ŭcisku małaziamielnych i biednych z kanalizacyjaj biełaruskich ziamiel asadnikami, z adnabokaj, rabunkowaj haspadarkaj uradu ŭ biełaruskich lasoch.

III. Zmahańnie za prawy i intaresy rabotnikaŭ.

Kamitet uwaŭaje prawa pracy adnym z pieršych i najwaŭniejszych prawoŭ koźnaha hramadzianina Respubliki. Dżarŭaŭnyja zakony pawinny abaraniać koźnaha rabotnika ad ucisku i eksploatacyi kapitału i zabiašpiečwać jamu mahčymaść pracy i ŭtrymańnie ŭ staraści ci pry ŭtracie pracaspasobności.

Hwarancyjaj hetych prawoŭ Kamitet uwaŭaje: a) uwiadzeńnie 8-hadzin-naha rabočaha dnia, jak rabočaj normy, b) swabodu rabočych i prafesijanal-nych arhanizacyjaŭ, c) dżarŭaŭnaja, ci na kość pradpryjemstwa strachoŭka rabotnikaŭ ad chwary, kalectwa i na staraść, d) achranu pracy małaletnich i ŭančyn, e) zmianeńnie rabočaha dnia ŭ pradpryjemstwach škodnych dla zdaroŭja, f) minimum zarabotnaje płaty, g) wydaču biezrobotnym zapamohaŭ.

U imia hetych prawoŭ i swabod Kamitet zapawieduje swaim wybarnym ludźm wiaści parlamentarnuju baračbu z usialakimi prajawami ŭcisku rabočaha ludu.

IV. Zmahańnie za zmianeńnie padatkaŭ i palepszańnie ekanamičnaha życia.

Srodkami dla palepszańnia ekanamičnaha życia Kamitet uwaŭaje: a) prawidzeńnie ŭ ziamielnaj reformie kamasacyi i chutarskaha haspadarstwa, b) u lasnoj reformie ŭżywańnie lasoŭ pieradusim na adbudowa źniščanych wajnoj haspadarak, c) tannyja kredyty dla pracoŭnaha narodu na palapšeńnie jaho haspadarak, d) pamienšańnie padatkaŭ ad małaziamielnych i biednych, e) spynieńnie padatkaŭ idućych na militaryzacyju i wialikadżarŭaŭnyja mety, f) dżarŭaŭnyja zapamohi ŭ sprawie raŭwicia kooperacyi, g) u metach pašyreńnia haspadarčaj kultury imknucca da adčynieńnia mahčyma bolšaj ličby haspadarčych szkołaŭ.

U imia hetaj mety Kamitet zapawieduje swaim wybarnym ludźm parlamentarnuju baračbu za zmianeńnie padatkaŭ i biadniejšaha pracoŭnaha narodu.

V. Abarona rodnaj školy.

Swabodnaje ŭżywańnie rodnaj mowy ŭ poŭnaj miery jak u prywatnym, tak i hramadzka-palityčnym życiu Kamitet taksama ŭwaŭaje za najwaŭniejszaje i światoje prawa koźnaha hramadzianina.

Hwarancyjaj hetaha Kamitet uwaŭaje: a) uwiadzeńnie biełaruskaj mowy ŭ školy ŭsich stupieniaŭ, b) nieadkladnaje adčynieńnie patrebnaj pawodle zajaŭ kolkaści biełaruskich szkołaŭ, c) adčynieńnie biełaruskich wučycielskich seminaryjaŭ, d) nawučańnie ŭ niŭšejšaj škole pawinna adbywacca na rodnaj mowie, e) utwareńnie pry ministerstwie aświety asobnaha addziełu z prawam aŭtonomnaha kirawańnia biełaruskaj aświataj, f) utwareńnie ŭ haloŭnych biełaruskich haradoch biełaruskich školnych inspektarataŭ.

U imia hetych prawoŭ Kamitet zapawieduje swaim wybarnym ludźm biazlitasnuju parlamentarnuju baračbu za rodnaju szkołę i budzie zmahaca sa štučnaj palanizacyjaj biełaruskich dzieciej praz polskuju ŭradawuju szkołę.

VI. Abarona poŭnaje swabody ŭsich relihijaŭ.

Kamitet uwaŭaje relihiju i relihijnyja pierakanańni za najświaciejšaje prawa ŭnutranaha samaaznačeńnia koźnaha čalawieka, dzieła čaho staic za poŭnuju swabodu relihijaŭ i niezaleŭnaść ad dżarŭawy relihijnych arhanizacyjaŭ, za swabodu ich ŭnutranaha ŭstrojstwa pawodle ich relihijnych prawilaŭ swabodnaje wykanańnie relihijnych abrađaŭ i bahasłuŭeńnia.

Hwarancyjaj hetaj swabody Kamitet uwaŭaje:

Poŭnaje addzialeńnie (kaścioła) carkwy ad dżarŭawy, jakoje adnak-ŭa nia wyklučaŭe mahčymaści swabodnaj pamiż imi ŭmowy (Konkordat). Relihijnyja arhanizacyi karystajucca prawam jurydyčnej asoby. Uwiadzeńnie ŭwa ŭsim carkoŭnym i kaścielnym relihijnym życiu biełaruskaj mowy.

UWAHA. U sprawie relihii, Kamitet nie ŭwiazwaje Biełaruskaj Chryścijanskaj Demakracyi ŭ jaje imknieńniach, praduŭhledŭanych prahramaj B. Ch. D.

U imia hetaj swabody i hetych prawoŭ Kamitet zapawieduje swaim wybarnym ludźm baračbu z usialakimi relihijnymi ŭciskami, z ŭżywańniem relihijnych arhanizacyjaŭ dla palityčnych metaŭ z fawaryzawańniem asobnych relihijnych arhanizacyjaŭ i asobnych najwyŭšejšych pradstaŭnikoŭ.

VII. Zmahańnie za ŭsio, što wiadzie da nacyjanalnaha, palityčnaha i ekanamičnaha wyzwaleńnia Biełaruskaha Narodu i jaho lepšaj budućyni.

Biełarusy pracoŭnyja, Sialanie i Rabotniki! U dzień 4-ha i 11-ha sakawika 1928 hodu pakaŭczycie swaju siłu i ŭsie, jak adzin idzicie i adajcie swoj hołas za śpisak Biełaruskaha Abjadnanaha Wybarnaha Kamitetu Bloku Nacyjanalnych Mienšaściaŭ!

Biełaruski Centralny Abjadnany Wybarny Kamitet Bloku Nacyjanalnych Mienšaściaŭ, — Wilnia, Wostrabramskaja 8 — 1.

Wilnia, dnia 28 śnieжня 1927 hodu.

Roznyja nawiny.

Życharstwa Leninhradu. Prad wajnoj u Leninhradzie żyło ahułam 1 milion 700 tysiać čalawiek, a ciapier 1 milion 675 tysiać. 1927 hod daŭ 6 procantaŭ pryrostu. Pa kolkaści žycharstwa Leninhrad zajmaŭe 6-je miejsca pasiarod miestaŭ Eŭropy. Na 100 mužčyn u Leninhradzie przypadaŭe 106 ŭančyn. Tam-ŭa żywie bolš 3000 čalawiek, majućych bolš 80 hadoŭ. U Leninhradzie jość 439 fabryk, u katorych pracuje 287326 rabotnikaŭ.

Sawieckija daŭhi. Pawodle Ryskaha Traktatu sawiecki ŭrad pawinien zapłacić žycharstwu Polščy za wywiezieniuju z našaha kraju i z usiej Polščy majemaść. Adnak uŭo prajšlo šmat hadoŭ ad hetaha Traktatu, a Sawiety ŭsio jašče nia płaciać. Sprawa-ŭ heta cikawic i našu, biełaruskaju, kiasień, bo wiadoma, što prad wajnoj našy sialanie zapracawanuju kapiejku addawali ŭ rasiejskija kasy aščadności, katoryja ewakuwalisia wajnoj u Rasiej, pakidajućy nam tolki... kniŭki. Pawodle abliczeńnia Polskaha ŭradu, Sawiety pawinny addać 20 milionaŭ załatych rubloŭ. Ale Sawiety ablicyli jnakš i dajuć tolki 5555 złotych i nawet prysłali na hetu sumu Polščy ček, ale apośniaja, nie zhadŭajućysia z hetkim śmiešnym abliczeńniem, adasłała ček nazad. Nie addajuć Sawiety i wywiezionych nawukowych stypendyjaŭ u sumie 6.981.322 zał rubloŭ. Jak pišuć hazety, Polski ŭrad maŭe ŭ chutkim

časie pastaracca ab skarejšym zwarcie ŭsich hetych daŭhoŭ.

Śmierć praf. Bechtierowa. Nia-daŭna pamior u Maskwie na 71 hodie życia rasiejski wučony, dochtar Uładzimir Bechtierow.

Dziejalnaść hetaha wialikaha wučonaha ŭwiazana z raŭwiciem praktyčnaha i kliničnaha wučeńnia psychiatryi i neŭrolohii.

U 1885 h. Bechtierow byŭ naznačany prafesaram psychiatryi ŭ Kazanski Uniwersytet. Tam jon zdaleŭ u niadoŭhim časie ŭwiaznuć na siabie ŭwahu nia tolki studentaŭ, ale i prafesaroŭ, jakija zaŭwaŭyli wialikija jahonyja zdolności.

Zdabyŭszy sabie sławu, nia tolki ŭ Eŭropie, a nawet i ŭ Amerycy — Bechtierow u 1893 h. byŭ pierawiedzienny na katedru neŭrolohii i psychiatryi ŭ Pieciaburskuju Wajenna-Medycynskuju Akademiju.

Budućy prafesaram Pieciaburskaj Akademii, ŭanočych Medycynskich Kursaŭ i swajho psycho-neŭrolohicnaha Instytutu jon zajmajacca redahawańniem nawukowych žurnałaŭ. Wydanaja im ŭ 7 tomach kniha „Asnowy wučeńnia ab funkcjach moŭhu“ była pierawiedziana na ŭsie eŭrapejskija mowy, i ŭ nawukowaj literatury stanoŭić pieršaradnuju wartaść.

Śmierć Bechtierowa — heta wialikaja strata dla nawuki.

Wypiswajcie i paŭyrajcie „Biełaruskiju Krynicu“!

ADDZIEŁ DLA NAŠYCH DZIETAK.

Waŭčok hoły bačok.

**Probnyja numary „Biełaruskaj Kry-
nicy“ wysyłajucca biaspłatna.**

Spaľočašia mužyk i nia wiedaje,

A muzyk źlez z jołki, nałamał na pamiało i pašoŭ da chaty.
Dyk woś jak udałasia waŭku laźnia. Niadarma kažuć: „baicca jak woŭk laźni”.

Adkaz. Adsudzić możacie 6/7 części
astaŭšajsia pa śmierci brata ziamli,
ale tolki tahdy, kali-b Sud pryznaŭ

(„Ukr. Hr.).

Wydawiec Albin Stepowič.